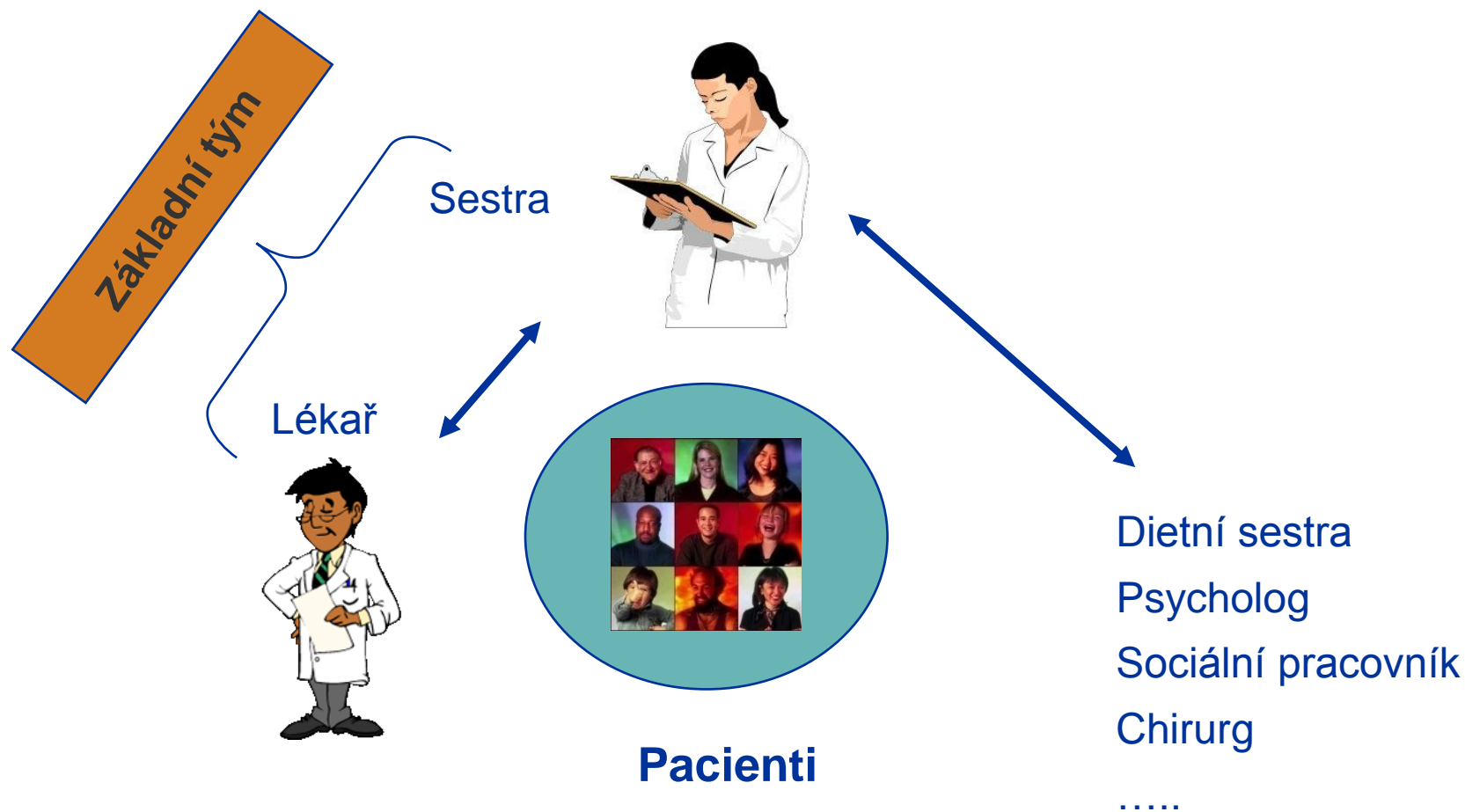

Komunikácia s nemocným v predialyzačnej starostlivosti

Aké informácie podávame?

Miloš Neslušan

laboratorní testy
permanentní přístup
HD/PD
medikace

plánování rozvrhu HD
plánování PD edukace
koordinace výkonů
laboratorní testy

...

jaký to bude mít dopad
na můj dosavadní život ?
bude to bolet ?
zemřu?

...

SESTRA A EDUKACE

- Sestry jsou klíčové osoby, které přímo provádějí edukaci pacienta
- Sestry tráví s pacienty více času než lékaři
- Mají příležitost, aby se mezi nimi a pacientem vyvinul spolehlivý vztah založený na důvěře
- Spolupracují se všemi členy zdravotnického týmu
- Zajišťují kontinuitu v procesu edukace pacienta

DOVEDNOSTI ŠKOLITELE

- Naslouchání
- Pokládání otázek
  - používejte otevřené otázky
  - dejte pacientovi čas na to, aby si mohl rozmyslet odpověď
- Pozorování řeči těla
- Empatie
- Používání jazyka, kterému nemocný rozumí (! Medicínský slang)
- Plánování péče
- Schopnost rozeznat a respektovat individuality pacienta zvyklosti rodiny, náboženství, rasa ...

Pomáhá pacientům zvýšit jejich sebepěči

- provádět kvalifikovaná rozhodnutí o zdraví a o zdravotní péči
- umět si poradit, naučit se žít se specifickým onemocněním nebo s handicapem
- upravit chování a návyky, které mají vliv na zdraví

Upravuje výsledky samotného zdraví

- podporuje uzdravení
- podporuje zdravé chování pacienta
- podporuje pacienta jeho **zavzetím** do provádění rozhodnutí o jeho vlastním zdraví

Pacient a jeho příbuzní získá kompletní přehled o **všech možnostech náhrady funkce ledvin.**

Je informován o výhodách a nevýhodách jednotlivých metod, o dietních opatřeních, možných komplikacích a přínosu pro každodenní život.

Na základě získaných poznatků, se může v relativně dlouhé době a v klidu **rozhodnout**, která z nabízených metod je pro něj tou nejvhodnější. Zná všechna pozitiva a negativa metody, může si zvolit, nakolik ovlivní eliminační metoda jeho dosavadní způsob života a přístup k vlastní léčbě.

Příbuzní pacienta mají možnost se seznámit s onemocněním svého blízkého a aktivně se podílet na jeho léčbě.

Lékař získá kompletně proškoleného pacienta o všech aspektech eliminačních metod a může svůj čas věnovat již přímé diskuzi s pacientem o výběru vhodné metody z medicínského pohledu.

Pacient má přesnou představu co jednotlivé metody obnáší, stává se tedy pro lékaře partnerem.

Proškolený pacient s lékařem mnohem lépe spolupracuje a má zájem podílet se na své léčbě.

- Optimalizace managementu činností na oddělení
  - snížení celkových nákladů na léčbu
  - maximální využití materiálních a lidských zdrojů
  - »... *špatné nebo žádné plánování je nákladné*

EDUKACE NEMOCNÉHO

- Edukace není předávání informací
- Jde o **proces**, který je ovlivněn řadou faktorů, dochází ke změnám ve znalostech, dovednostech a přístupu, potřebnému k udržení nebo nápravě zdraví.
- Vyústěním tohoto procesu je provedení rozhodnutí ...

DEFINICE WHO *

1. Edukace pacientů by měla vést k dosažení **adekvátních znalostí** a k dosažení **optimální rovnováhy** mezi **životem** pacienta a optimální **kontrolou nemoci**.
2. **Terapeutická edukace** pacienta je kontinuální proces a jako takový je **nedílnou součástí zdravotní péče**.
3. Zahrnuje **informace, výuku, psycho-socialní podporu** která se vztahuje k nemoci a k léčbě. Patří sem ale také **práci s obavami**.
4. Edukace by měla napomoci pacientovi a jeho rodině lépe **spolupracovat se zdravotníky**, kteří o pacienta pečují.

* October 1998 Continuing education programmes for healthcare providers in the field of prevention of chronic disease

PREČO PODĽA VÁS PACIENTI PD NEHCÚ ?

- Sú príliš starí / nemocní / neschopní
- Nechcú sa o seba starať
- Aj keď im o metóde poviem všetko a vysvetlím im to, nikto liečbu nechce ...
- Nedodržujú hygienické návyky

Rozumieme si?

- I když jim o metodě řeknu všechno a vysvětlím jim to, nikdo léčbu nechce ...

**Excuse me, would you be so kind and could you explain
me the way how to go to train station?**

Musíte rovně, a pak doleva

???

Dooo – leee - vaaa

設定確認▽後

上海市徐汇区斜土路
2455号1号楼201室

邮编：200030

李卉、徐正晨

家里电话：021-54247935

手机：13764319228

Čo sa od nás nemocný dozvie?

Ste vo fáze chronického zlyhania obličiek. Ktoré si vyžaduje dialyzačnú liečbu.

Bud' môžete chodiť k nám do strediska, kde Vás pripojíme k dialyzačnému prístroju a my Vám tu budeme čistiť krv. Budete dochádzať trikrát za týždeň na 4, alebo 5 hodín. Zaisťíme Vám sanitku.

Alebo si dialýzu môžete robiť doma sám. Do brucha Vám zavedieme tenkú hadičku, ktorej se hovorí katéter. Budete si vypúšťať a napúšťať dialyzačný roztok do vakov, ktoré Vám domov dodá firma. Môžete tiež mať prístroj na noc. Do nemocnice budete chodiť na kontrolu len 1x za mesiac. Budete si ale musieť dávať pozor na infekcie. Môžete jazdiť na dovolenku, ale nesmiete sa kúpať, poprípade len v mori.

AKÉ INFORMÁCIE PODÁVAME – čo sa od nás nemocný dozvie?

	PD	HD
Dialyzačný prístup	Hadička z brucha	
Operace	Ano	
Komplikace	Infekce	
Kdy se provádí	Každý den	Třikrát týdně 4 hodiny
Dynamika léčby		
Společnost	Doma sám	Zdravotníci
Sociální kontakt	Doma sám?	Ostatní pacienti
Plavání	NE	
Dieta		

Jaké informace pacientům podáváme – co by se MĚL dozvědět?

	PD	HD
Dialyzační přístup	Hadička z břicha	Jehly, aneurysmata na paži
Operace	Ano, v celkové nebo lokální anestezii	Ano, v celkové nebo lokální anestezii
Komplikace	Infekce	Infekce
Kdy se provádí	Každý den	Třikrát týdně 4 hodiny, + doprava, čas na oddělení
Dynamika léčby	Pozvolná	Nárazová
Společnost	Doma sám, Help Line	Zdravotníci
Sociální kontakt	Jako před léčbou	Ostatní pacienti
Plavání	NE, ale ...	ANO
Dieta	Ano, ale mírnější	Ano, omezení ovoce, zeleniny, příjem tekutin

POHÁDKOVÉ VZPOMÍNKY ...

Jako sa volajú 3 králi ?

Gašpar, Baltazar, Melichar

Poznáte mená princov z rozprávky Princ a večernica?

Veterník, Slniečnik, Mesačník

Vymenujte všetkých 7 trpaslíkov

Vedko, Šťastko, Hapčí, Spachtoš, Dudroš, Plaško, Kýblik

CO ŘÍKÁME ?

	PD	HD
Dialyzační přístup	Hadička z břicha	
Operace	Ano	
Komplikace	Infekce	
Kdy se provádí	Každý den	Třikrát týdně 4 hodiny
Dynamika léčby		
Společnost	Doma sám	Zdravotníci
Sociální kontakt	Doma sám?	Ostatní pacienti
Plavání	NE	
Dieta		

Vzpomeneme si na Tři krále ...

A nebo si vybavíme všech 7 trpaslíků ...

	PD	HD
Dialyzační přístup	Hadička z břicha	Jehly, aneurysmata na paži
Operace	Ano, v celkové nebo lokální anestezii	Ano, v celkové nebo lokální anestezii
Komplikace	Infekce	Infekce
Kdy se provádí	Každý den	Třikrát týdně 4 hodiny, + doprava, čas na oddělení
Dynamika léčby	Pozvolná	Nárazová
Společnost	Doma sám, Help Line	Zdravotníci
Sociální kontakt	Jako před léčbou	Ostatní pacienti
Plavání	NE, ale ...	ANO
Dieta	Ano, ale mírnější	Ano, omezení ovoce, zeleniny, příjem tekutin

- Zeptali jste se někdy pacienta co už o ledvinách ví, co ví o jejich onemocnění a jeho léčbě ... před tím, než jste mu začali podávat informace?
- Položili jste pacientovi otázku, odkud se informace, které má, dověděl?
- Zeptali jste se nemocného, zda zná někoho, kdo má nemocné ledviny? A víte, jak se ten člověk cítí dnes, jaký je jeho zdravotní stav?
- ... *Pokuste se příště až se potkáte s novým pacientem, zeptat jinak než doposud ... možná zjistíte mnoho zajímavého ...*

- **Poslechněte si pacientův příběh**
- Používejte jednoduchý jazyk, kterému pacient dobře porozumí (nepoužívejte zdravotnický žargon)
- Vyjmenujte přesně, o jaké problematice s pacientem hovoříte
- Potvrďte důležitost osobních pocitů pacienta a jeho hodnot
- Raději než jednu dlouhou schůzku, poskytněte pacientovi raději méně informací častěji na krátkých schůzkách
- Používejte edukační pomůcky; informace podaná ústně se těžko bere zpět
- Stanovte, co je důležité
- Opakujte, opakujte, opakujte
- Posad'te se s pacientem (raději vedle pacienta než za psací stůl)
- Umožněte pacientovi, aby si jisté informace opakoval
- Uzpůsobte vaše reakce situaci

Jaké informace pacientům podáváme?

- Bude potřeba zavést **trvalý dialyzační přístup**
  - Výběr **není konečný**, léčbu lze změnit, pokud původně zvolená nevyhovuje
  - Pokud výsledky nebudou po medicínské stránce uspokojující, bude možná nutné léčbu také změnit
  - Není sám, celý **tým podpoří** jeho rozhodnutí
  - **Domácí léčba je hojně využívanou** možností i u jiných onemocnění a existují různé druhy podpory nemocného
-
- Oba způsoby dialýzy jsou stejně účinné.

Několik tipů ...

- Vždy se zeptejte, co pacient už ví a kde tu informaci získal
- Mluvte pro pacienta srozumitelným jazykem
- Používejte různá média, každý se učí jinak
- Pokud používáte DVD – po shlédnutí společně s pacientem mu umožněte, aby si ho shlédl sám s rodinou a přáteli
- Ujistěte se, že pacient všemu rozuměl – pokládejte mu otázky, nechte ho převyprávět vlastními slovy, co jste mu právě sdělili
- Sledujte, jak dlouho pacient je schopen udržet pozornost. Nemá smysl pokračovat, když je unaven a je lepší si naplánovat další schůzku.
- Povzbudte pacienta, aby si dělal poznámky.
- Používejte materiály, které jsou přizpůsobené potřebám pacienta.
- Napište na tabuli některá ze slov, která pacient říká, abyste se ujistili, že je to přesně to, co pacient chtěl vyjádřit.

ROZUMÍME SI ?

- Budete chodit buď na hemodialýzu k nám do centra, nejdříve vám tedy tady na ruce ušijeme šant. Než se šant bude moci používat, budete mít katétr, abychom vás mohli dialyzovat a měli aspoň nějakou ultrafiltraci a klírens..... Teď si vezměte tady tu emitku s těma zkumavkama a dojděte si dolů do screeningové laboratoře ....
- U peritoneální dialýzy vás budeme dialyzovat přes břicho, budete mít trvale zavedou takovou malou hadičku. Musíte ale dávat velký pozor, abyste nedostal infekci, které se říká peritonitida, to je takový zánět ...
- Vhodnost transplantace se musí nejprve posoudit. Musíme vám ještě nabrat krosměče a čeká vás spousta dalších vyšetření ...

ROZUMÍME SI ?

Tělesným orgánem se zpevněným skeletem, který obsahuje také nervové řídicí centrum, nelze narušit souvislost bariéry sestavené z kompaktních částí horniny (popřípadě zeminy) zpracované do pravidelných kvádrů a spojené směsí hornin s podstatným obsahem vápence ...

ROZUMÍME SI ?

- Budete chodit buď na hemodialýzu sem do nemocnice, nejdříve vám tedy tady na ruce ušijeme šant. Než se šant bude moci používat, budete mít katétr, abychom vás mohli dialyzovat a měli aspoň nějakou ultrafiltraci a klírens.....
Teď si vezměte tady tu emitku s těma zkumavkama a dojděte si dolů do screeningové laboratoře ....
- U peritoneální dialýzy vás budeme dialyzovat přes břicho, budete mít *takovou malou hadičku zavedenou trvale*. Musíte ale dávat velký pozor, abyste nedostal infekci, které se říká peritonitida, to je takový zánět ...
- Vhodnost transplantace se musí nejprve posoudit. Musíme vám ještě nabrat krosměče a čeká vás spousta dalších vyšetření ...

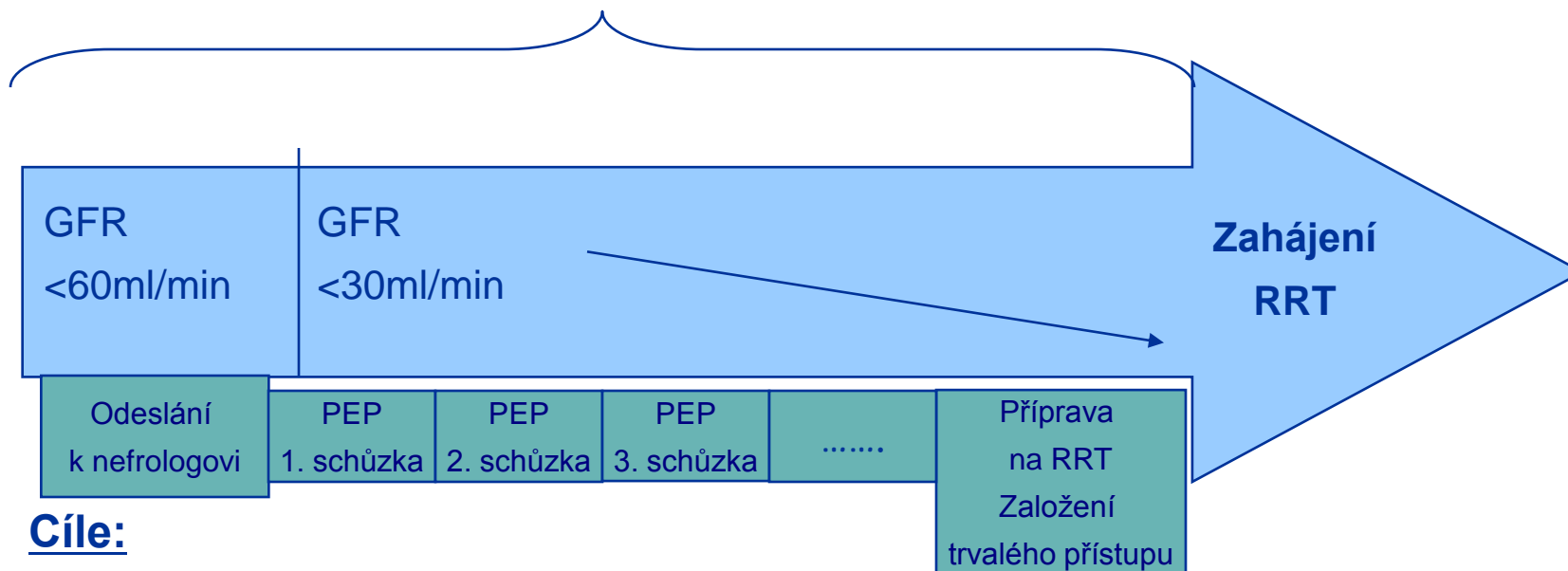
ROZUMÍME SI ?

Kinetická energie eroticky motivovaného bilaterálního, zpravidla heterosexuálního vztahu je rovna síle, která může být úspěšně použita k transferu vysokých geologických útvarů.

Kdo odoláva pokušení podľahnúť túžbe nechať šetriť vlastnou energiou, býva obklopený chlorofylom.

ODESLÁNÍ PACIENTA K NEFROLOGOVI

Ideálně 6 měsíců

Cíle:

1. Zachovat co nejdéle reziduální funkci ledvin
2. Vyvarovat se uremických komplikací, zvládnout edukaci o možnostech RRT, založit trvalý přístup (PD katétr, HD cévní přístup)
3. Včas zahájit dialyzační léčbu

Až odsud půjdete domů, vzpomeňte si ...

Každý máme své zkušenosti, své vzpomínky, pohled na věc...

Jsme různé povahy a máme různé **přirozené priority**

Žijeme v zemi a v době, kdy je medicínský personál postaven do výrazně nadřazené role

Kromě toho ... jsme ovlivněni kulturou, výchovou a předsudky, včetně morálních,

Co by se změnilo, kdybyste za rok začali chodit na dialýzu?

- Predialyzační edukační péče je neocenitelný pomocník v péči o pacienty v predialýze. Díky ní pacienti činí svá rozhodnutí o další léčbě s rozvahou, v dostatečném časovém rozmezí a bez zbytečných stresů a negativních emocí.